

Kecske

A kecsketenyésztés múltja és jelene

A Balkánon és Afrikában nem volt szabályozva a kecsketartás. Ennek következtében sok terület elsivatagosodott. Nyugat-Európában szabályozták a kecske tartás feltételeit.

Magyarországon a kecsketartás tiltása XIII. századra nyúlik vissza. Az utóbbi években a kecskék száma 250 000-re növekedett.

A kecske elnevezései

Felnőtt hím kecske: **BAK**

Felnőtt nőtény kecske: **ANYA**

Ivaréretlen hím kecske: **GIDA**

Ivaréretlen nőtény kecske: **GÖDÖLYE**

A herélt hím: **ÜRÜ**

A kecske háziasítása

A kecskét – mint a többi Európában hagyományosan tartott háziállatot – a termékeny félhold területén, vagy attól nem messze háziasították már a történelem előtti időkben. Legvalószínűbb őse a bezoárkecske.

A kertes házaknál a kecsketartás egyre inkább felváltja a kutyatartást mert kedvesebb eledele olcsóbb trágyája kevésbé szennyezi a környezetet.

A kecske fajtái

Többféle képpen csoportosíthatjuk őket:

- Gazdasági szempontok szerint:

1. Tej
2. Szőr

- Vegyes hasznosítású:

1. Tej
2. Hústermelők

Vannak még:

- ✚ Magyar kecskefajták
- ✚ Svájci kecskefajták
- ✚ Német kecskefajták
- ✚ Spanyol kecskefajták
- ✚ Francia kecskefajták
- ✚ Orosz kecskefajták
- ✚ Angliai kecskefajták

- ✚ Ázsiai kecskefajták
- ✚ Afrikai kecskefajták

A kecskeszaporodása

Már fél éves koruktól készen állnak a szaporodásra ezt furcsa megegyésükből viselkedésükből lehet észre venni. Általában szeptember-november között de előfordul májusban is , hogy az anya kecskék párosodnának. A bak kecskék az év minden napján nemzőképesek a legjobbkor pedig 2-8 év között. Egy hím 100 nőténnyel képes párosodni.

Ellés:

Az anya kecske a pázás után 21-22. hétre ellik általában 1,2 de előfordul, hogy 5 utodot hoz világra. A gidák már 4-5 nap után mindenhova követik anyukat.

Mezőgazdasági hasznosítása

Olyan területeket is képes hasznosítani, melyet más haszonállat nem. A kecske a testtömeghez viszonyított tejtermelésben az élen áll (8-10x). Húsa megfelel a korszerű konyha követelményeinek. Szőre illetve bőre ipari nyersanyag. Trágyája sem elhanyagolható. Célszerű legeltetni biztosítható a gazdaságos és egészséges tartás.

Takarmányozása

Különösen a falevelekre vágyik és éppen ezért jelentékeny kárt tesz a védett erdőrészekben. Közismert erdőpusztító. baj nélkül eszi más állatokra nézve veszedelmes növényeket, úgymint: a kutyatej citromfű, zsálya, viszont a tiszafa és a gyűszűvirág számára is mérreg.

Kecsketej és kecskesajt

A kecsketejet a tehéntej-cukorra allergiás betegek is fogyaszthatják, mivel kevesebb a laktóztartalma, mint a tehéntejnek. A tehéntej -nagy pelyhekben alvad, míg a kecsketej kisebb pelyhekben. a kecsketej alvadékpelyhely 10-70 g között változik, átlagosan 36 g. Ezek a kisebb pelyhek könnyebben emészthetők.

Nem sokkal azután, hogy a kecskét házasították, már készítették a pásztorok a tejéből sajtot, tartósítás végett. Ma Magyarországon sokféle kecskesajt készül, és tehéntejjel keverve úgynevezett csemegesajtok is.

Fajtái:

- * Lágycsecsajtok
- * Félkemény kecskesajtok

* Kemény kecskesajtok

* Reszelni való kecskesajtok

Kecskehús

A kecske húsa igen ízletes a kecske egyáltalán nem faggyús. Legjobban a nyolc hónapos gidák értékesíthetőek.

Kecske betegségek

Fertőző betegségek

1. Tályog

2. Száj- és körömfájás

Paraziták

1. **Külső paraziták:** Kulanacs, tetű

2. **Belső paraziták:** Orsóférgesek, galandférgesek

Érdekességek

A kecske az emberek háztartásában bizonyos fokig önállóságát is megőrizte. A macska után valóban a legönállóbb háziállat. Megtaníthatók könnyű munkákra, könnyű kocsik húzására.

